

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos VI. — Izdan in razposlan dne 27. januarja 1900.

Vsebina: (Št. 13—16.) 13. Razglas, s katerim se objavlja vpis na c. kr. tehnološkem obrtnem muzeju na Dunaju obstoječe više strokovne šole za elektrotehniko v spisek učilišč domače dežele, zenačenih gledé enoletne prostovoljske službe vélikim gimnazijam in vélikim realkam. — 14. Ukaz, s katerim se gledé dekanij v države glavnem in prestolnem mestu Dunaju ustanavlja znesek, katerega je za vodstvo dekanijskega urada pripoznavati za strošek v priznanih, ki jih je donašati po zakonu z dne 19. septembra 1898. l. o krajevnem dohodku duhovnikov za dušno pastirstvo, imajočih pravico do dopolnila kongruve. — 15. Razglas o dopustilu z električno silo obratovane male železnice z ozkim tirom od Mosta čez Oberleutendorf v Johnsdorf. — 16. Razglas, s katerim se razglašajo dodatna določila k meroskusnemu redu z dne 19. decembra 1872. l., oziroma k VI. dodatku k njemu.

13.

Razglas ministrstva za deželno bran z dne 23. novembra 1899. l.,

s katerim se objavlja vpis na c. kr. tehnološkem obrtnem muzeju na Dunaju obstoječe više strokovne šole za elektrotehniko v spisek učilišč domače dežele, zenačenih gledé enoletne prostovoljske službe vélikim gimnazijam in vélikim realkam.

Na podstavi §. 25 v brambenem zakonu se v porazumu z udeleženi ministri na c. kr. tehnološkem obrtnem muzeju na Dunaju obstoječa viša strokovna šola za elektrotehniko, sestojéča iz treh letnikov, zenačuje gledé na dokazovanje znanstvene sposobnosti za enoletno prostovoljsko službo vélikim gimnazijam in vélikim realkam.

S tem se dopolnjuje priloga II. a k §. 64 v I. delu vojnih predpisov, objavljenih z ukazom ministrstva za deželno bran z dne 15. aprila 1889. l. (drž. zak. št. 45).

Welsersheimb s. r.

14.

Ukaz ministrstva za bogočastje in nauk in finančnega ministrstva z dne 5. januarja 1900. l.,

s katerim se gledé dekanij v države glavnem in prestolnem mestu Dunaju ustanavlja znesek, katerega je za vodstvo dekanijskega urada pripoznavati za strošek v priznanih, ki jih je donašati po zakonu z dne 19. septembra 1898. l. (drž. zak. št. 176) o krajevnem dohodku duhovnikov za dušno pastirstvo, imajočih pravico do dopolnila kongruve.

Dopolnjuje ministrski ukaz z dne 19. junija 1886. l. (drž. zak. št. 107) se znesek dekanijskih stroškov, katere je v priznanih o dohodku, ki se morajo donašati po zakonu z dne 19. septembra 1898. l. (drž. zak. št. 176), pripoznavati za potrošni postavek, ne krateč preskušnje prašanja, ali gre dotičnemu župniku, kateremu se je izročilo vodstvo dekanijskih poslov, dopolnilo kongruve iz verskega

zaklada, oziroma iz državne dotacije njegove po zmislu navedenega zakona, ustanavlja za dekanije državnega glavnega in prestolnega mesta Dunaja z zneskom tristo (300) kron.

Jorkasch s. r.

Bernd s. r.

15.

Razglas ministrstva za železnice z dne 12. januarja 1900. l.

o dopustilu z električno silo obratovane male železnice z ozkim tirom od Mosta čez Oberleutensdorf v Johnsdorf.

C. kr. ministrstvo za železnice je na podstavi in po določilih zakona o železnicah nižega reda z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) v porazumu z udeleženi c. kr. ministri in s c. in kr. državnim vojnim ministrom po pogojih in načinih, bliže ustanovljenih v naslednjem, občini mesta Most dodelilo zaproseno dopustilo za gradnjo in obrat z električno silo obratovane male železnice v ozkim tirom.

§. 1.

Za dopuščeno malo železnico uživa koncesionarka finančne ugodnosti, omenjene v členu V skraja omenjenega zakona.

Doba v členu V., lit. d) zgoranjega zakona omenjenih oprostil od davkov se ustanavlja na 15 let, računeč od današnjega dne.

Gledé kolkovnine od voznic za osebe naj velja določilo v členu XX., odstavku drugem spredaj navedenega zakona.

§. 2.

Koncesionarka je dolžna, začeti gradnjo skraja oznamenjene male železnice takoj, jo dokončati najpozneje v enem letu računaje od današnjega dne, in dodelano železnico izročiti javnemu prometu in pa po njej tudi vzdrževati obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bo držala zgoranjega roka za gradnjo, mora koncesionarka na zahtevo državne uprave dati zagotovilo, položivši primerno varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala zgoranja dolžnost, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

§. 3.

Da izdela dopuščeno železniško progo, se podeljuje koncesionarki pravica razlastitve po določilih dotičnih zakonitih predpisov.

Isto pravico je koncesionarki dodeliti tudi stran tistih dovlačnic, ki bi se imele narediti, in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih prava v javni koristi.

§. 4.

V kolikor bi se v napravo dopuščenih železnic rabile javne ceste, ki niso v upravi koncesionarke, mora koncesionarka dobiti privolilo tistih, ki so dolžni vzdrževati té ceste, oziroma tistih oblastev ali organov, ki imajo po veljajočih zakonih pravico dati privolilo v rabo ceste.

Koncesionarka je dolžna plačati stroške z napravo in obratom s početka oznamenjene proge zavisnih ukrepov v yarstvo nemotenega obrata ob času dopustila te proge že obstoječih državnih telegrafskih in telefonskih vodov, zlasti tudi stroške za eventualno preložitve teh vodov.

§. 5.

Koncesionarki se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice držati vsebine te dopustilnice in pa tehniških dopustilnih pogojev, ki jih postavi ministrstvo za železnice, pa tudi semkaj meréčih zakonov in ukazov, zlasti zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in redu za obrat železnic z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), v kolikor so ti po določilih v odstavku B zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) uporabni za male železnice, potem zakonov in ukazov, ki se morebiti dadó v bodoče, naposled pa še tega, kar ukažejo ministrstvo za železnice in sicer poklicana oblastva.

§. 6.

Koncesionarki se priznava pravica, da sme s posebnim dovolilom državne uprave in s pogoji,

ki jih postavi ta, narediti delniško družbo, katera naj stopi v vse pravice in zaveznosti koncesionarke.

Izdaja prednostnih obligacij je izključena.

Koncesijonarki pa se daje pravica, izdati prednostne delnice, ki uživajo gledé obrestovanja in razdolžbe prednost pred osnovnimi delnicami, do zneska, ki ga ustanovi državna uprava.

Dividenda, ki gre prednostnim delnicam, predno nastopi za osnovne delnice pravica do dividende, pri čemer pa ne bodi doplačil iz donosov poznejših let, se ne sme odmerjati više nego s štiriinast odstotki.

Znesek resnične in pa nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem veljaj to načelo, da se ne smejo razen stroškov, ki se res uporabijo za sestavo projekta, za gradnjo in uredbo železnice, všteti nabavo vozil in pa dotacijo pričuvnega zaklada, in se izkažejo, kakor gre, prištevši interkalarné obresti, ki se res izplačajo med grajenjem, in kar bo morda res kurzne izgube ob dobavi glavnice, postavljati v račun nikakoršni drugi stroški.

Ako bi bilo po porabi odobrene napravne glavnice treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se smejo dotični stroški prišteti napravní glavnici, če privoli državna uprava v namerjane nove stavbe ali v pomnožbo obratnih naprav in se stroški izkažejo, kakor gre.

Vso napravno glavnico je v času, dokler bode trajalo dopustilo, odplačati po razdolžnem črtežu, ki ga odobri državna uprava.

Družbena pravila in pa obrazci osnovnih in prednostnih delnic, ki se izdadó, potrebujejo odobrila državne uprave.

§. 7.

Koncesijonarka je dolžna, po železnici dati vožnjo zastoj podčastnikom in ordonancam, ki so vsaki čas v službi.

O natančnejših načinih, kako naj se to godi, se je dogovoriti s pristojnimi vojaškimi oblastvi.

Koncesijonarka je dolžna, oddajaje službe ozirati se v zmyslu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) na doslužene podčastnike iz vojstva, vojne marine in deželne brambe.

§. 8.

Kadar bi vsled svečanosti, krdelnih pohodov, parad, potem napravljanja kanalov, polaganja cevovodov itd. oblastva štela, da je začasno ustaviti obrat po kakem kosu dopuščene železnice, tedaj mora koncesijonarka brez upora slušati dotične naredbe oblastev, ne zahtevajoč nobene odškodnine za izgubo, ki ji nastane s tem, da se obrat začasno ustavi.

§. 9.

Državni uradniki, nameščenci in služabniki, ki po ukazilu oblastev, nadzirajočih upravo in obrat železnic, ali pa v obrambo koristi države rabijo malo železnico vsled dopustila ali iz dohodarstvenih oziróv in se izkažejo z uradnimi potrdilnicami, ki jih v njih poverilo izdaje c. kr. ministrstvo za železnice, se morajo prevažati s potno prtljago vred brezplačno.

§. 10.

Koncesijonarka je dolžna, pošto in pa služnike poštné in telegrafské uprave prevažati z vsemi v voznem črtežu navedenimi vlaki.

Za to opravó in pa za druge opravó v namene poštnega zavoda sme koncesijonarka zahtevati primerno odplato, ki se določi z dogovorom.

Dopisi, ki se gledé uprave male železnice pišejo med ravnateljstvom ali predstojništvom malega železniškega podjetja in med podrejenimi mu organi ali pa med temi samimi, se smejo prevažati po služnikih železničnega zavoda.

§. 11.

Koncesijonarka je dolžna, skrbeti za oskrbo v obratu železnice porabljanjih uslužbencev v onemoglosti in starosti in njihove družine in v ta namen pristopiti k pokojninski blagajnici zveze avstrijskih lokalnih železnic, ako se ne bi za dopuščeno železnično podjetje ustanovila posebna pokojninska blagajnica z vsaj enakimi ugodnostmi za ude, oziroma z vsaj enakimi dolžnostmi za koncesijonarko, kakor pri blagajnici imenovane zveze.

§. 12.

Koncesijonarka je dolžna, na zahtevo ministrstva za železnice podati pravočasno statistične

izkaze, potrebne za sestavo letne železniške statistike.

§. 13.

Dopustilna doba in ž njo vred v §. 9. lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba zoper napravo novih železnic se določa na šestdeset (60) let, računaje od dne, katerega se začne obrat, ter mine po tem roku.

Državna uprava sme izreči, da je dopustilo tudi pred iztekom gorenjega roka izgubilo svojo moč, ako se ne bi izpolnjevale dolžnosti, v §. 2. ustanovljene o začetku in dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata, ter bi se kak prestop roka ne mogel opravičiti v zmislu §. 11. lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§. 14.

V §. 8. zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) ustanovljena državna pripadna pravica ne velja gledé dopuščene železnične proge.

§. 15.

Koncesijonarka nima pravice, prepuščati obra^t dopuščene male železnice tretjim osebam, razen ako je v to izrečno dovolila državna uprava.

§. 16.

Državna uprava ima pravico prepričati se, da je gradnja železnične proge in pa obratna naprava po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo ali pa odpravijo.

§. 17.

Ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih pogojih, ali v zakonih naložene dolžnosti, se pridržuje državni upravi pravica, poprijeti se zakonom primernih naredeb ter po okolišnih izreči, da je dopustilo izgubilo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Wittek s. r.

16.

Razglas trgovinskega ministrstva z dne 16. januarja 1900. l.,

s katerim se razglašajo dodatna določila k meroskusnemu redu z dne 19. decembra 1872. l. (drž. zak. št. 171), oziroma k VI. dodatku k njemu (Razglas trgovinskega ministrstva z dne 12. avgusta 1879. l. [drž. zak. št. 106]).

Izvršuje zakon z dne 23. julija 1871. l. (drž. zak. št. 16 iz l. 1872.), s katerim se je ustanovil nov red za mere in uteži, se javno naznanja nastopni, od c. kr. komisije za pravilni meroskus izdani dodatek k meroskusnemu redu z dne 19. decembra 1872. l. (drž. zak. št. 171), oziroma k VI. dodatku k njemu (Razglas trgovinskega ministrstva z dne 12. avgusta 1879. l. [drž. zak. št. 106]).

Določila tega dodatka stopijo z dnem razglasitve v veljavo.

Stibral s. r.

Devetintrideseti dodatek k meroskusnemu redu z dne 19. decembra 1872. l.

K §. 28,

zadevajočemu premično utež pri tehnicah na šteder.

Dopolnjuje §. 28 meroskusnega reda, oziroma VI. dodatek k njemu (Razglas trgovinskega ministrstva z dne 12. avgusta 1879. l. [drž. zak. št. 106]) se določa, da so pri tehnicah na šteder z enim obešališčem in z enim bremeniščem ali z enim obešališčem in dvema bremeniščema dopustne tudi take v obliki kratkega cilindra ali elipsoida narejene premične uteži, ki sklepajo lestvico in nosijo hkratu za čitanje služečo znamko, ki se mora dati kolkovati.

Ako ima ta tehnica na obeh straneh tehtnične gredeljnice lestvico, treba je na vsaki strani znamke, s katere se čita.

Težišče nepremične uteži mora iti v ravni črti, ki leži v tisti ravnini, ki gre skozi vrtilno ostrico tehtnične gredeljnice in skozi končno ostrico, oziroma ako ima tehnica dve bremenišči, skozi končni ostrici.

Premična utež ne sme nikakor biti nositeljica kake manjše premične uteži (premične lestvice).

Na Dunaju, dne 21. decembra 1899.

C. kr. komisija za pravilni meroskus:

Tinter s. r.